Posudek vedoucí bakalářské práce

Název práce: Budoucnost očima dětí předškolního věku vyrůstajících v dětských domovech
Studentka: Kateřina Motlová

Bakalářská práce se zabývá velmi zajímavým a neprozkoumaným tématem. Dělí se klasicky na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část

Teoretická část je logicky strukturovaná, začíná vývojovými obdobími dítěte, ve kterých zdůrazňuje attachment, což úzce souvisí s psychickým vývojem dětí. Navazuje kapitola zaobírající se vyrůstáním v dětském domově a s tím související možné deprivace. Třetí kapitola tematizuje vnímání času, což je téma bakalářské práce. Vývoje kresby je pro práci důležitý, protože kresba je následně využita v části empirické.

Čtvrtá kapitola týkající se časové perspektivy zahrnuje nejdůležitější teorie a zjištění týkající se časové perspektivy. Bohužel není k dispozici žádný výzkum, který by tematizoval budoucí časovou perspektivu u dětí vyrůstající v ústavní péči, což není nedostatek studentčina hledání, ale absencí výzkumů na toto téma. Zde je vidět potenciál výzkumné studie a zároveň výzkumnická odvaha studentky.

Pátá kapitola je zaměřená na popis vývoje kresby, což je v souladu s empirickou částí, kde je kresby využíváno.

Empirická část

Na začátku empirické části byla stanovena základní výzkumná otázka: Jakou mají děti představu o své budoucnosti? A tři výzkumné podotázky: a. Jak si představují své budoucí povolání? b. Jak bude vypadat jejich budoucí rodina? c. Jaká jsou jejich přání?

Použití kresby je vhodný způsob k zajištění dat, stejně jako rozhovor nad obrázky. Oceňuji především využití předvýzkumu (což byla samostatná aktivita studentky).

V empirické části vidím dvě nevýhody: 1. není stanoven postup rozhovoru. 2. malý vzorek. Malý vzorek byl nejdříve způsoben pandemií, poté nízkým počtem dětí daného věku v dětském domově. Kvůli nízkému počtu respondentů byl výzkum pozměněn na kazuistické snímky. I tady nastala komplikace, kdy ředitel dětského domova nenechal nahlédnout do privátních materiálů o dětech, takže nelze mluvit o kazuistikách v pravém slova smyslu. Nicméně i přes dané komplikace si studentka vedla dobře a snažila se přicházet na různé možnosti.

Výsledky výzkumu jsou zajímavé, jsem ráda, že studentka posuzuje i kresbu samotnou. Nepochopení pojmu rodiny u některých dětí ve mně vyvolává více otázek než odpovědí. Mohla by se studentka zamyslet nad tím, co to může pro život dětí znamenat?

V diskuzi by bylo vhodné větší propojení s teoretickou částí, např. v tématech vývoj kresby, attachment a deprivace.

Otázky k obhajobě

Může studentka popsat strukturu a postup v rozhovorech?
Umí si studentka vysvětlit materiální pojetí budoucnosti i jinak, než pouze jako vlastnictví? Prosím o zamyšlení.

Bakalářská práce splňuje všechna kritéria určená pro tento typ prací, proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze, 10. 5. 2022 PhDr. Radka High, Ph.D.